

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2008

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2008

N:o 938—942

SISÄLLYS

N:o		Sivu
938	Laki valmismatkalain muuttamisesta	2901
939	Laki valmismatkaliikkeistä	2905
940	Laki rikoslain 30 luvun muuttamisesta	2910
941	Sisäasiainministeriön asetus hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista	2911
942	Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta	2912

N:o 938

Laki

valmismatkalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun valmismatkalain (1079/1994) 2 ja 3 §,
5 §:n otsikko ja 1 momentti, 6—8 ja 15 § sekä 18 §:n 1 momentti ja
lisätään lakiin uusi 6 a ja 6 b § seuraavasti:

2 §

Valmismatka

Valmismatkalla tarkoitetaan tässä laissa etukäteen järjestettyä yhdistettyyn hintaan tarjottua palvelusten yhdistelmää, johon sisältyy vähintään:

1) kuljetus ja majoitus; tai

2) kuljetus tai majoitus sekä lisäksi muu kokonaisuuden kannalta olennainen matkailupalvelus; tässä tarkoitettuna palveluksena ei pidetä kuljetukseen tai majoitukseen liittyvää oheispalvelusta, kuten ruokailu-, ajanvietto- tai kokousjärjestelyjä, eikä muuta vastaavaa palvelusta, joka ei määräävästi vaikuta kokonaisuuden sisältöön ja hintaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua yhdistelmää pidetään etukäteen järjestettynä, jos elinkeinonharjoittaja suunnittelee ja kokoaa yh-

distelmän ennen sopimuksen tekemistä tai sopimusta tehtäessä joko omasta aloitteestaan taikka matkustajan tai matkustajaryhmän aloitteesta heidän toivomustensa mukaisesti. Yhdistelmää ei pidetä etukäteen järjestettynä, jos matkustaja tai matkustajaryhmä itse suunnittelee ja kokoaa yhdistelmän erikseen saatavilla olevista osista. Tällaista yhdistelmää ei pidetä valmismatkana, vaikka yhdistelmän kokoamisessa käytetään hyväksi elinkeinonharjoittajan esittelemiä vaihtoehtoja tai tarjoamia varausjärjestelmiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhdistelmä katsotaan tarjotuksi yhdistettyyn hintaan, vaikka yhdistelmän osat hinnoitellaan tai laskutetaan erikseen, jos osia ei voi ostaa erikseen samoilla hinnoilla kuin yhdistettyinä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna majoituksena pidetään myös majoitusta perheessä.

HE 83/2008
TaVM 14/2008
EV 113/2008

Neuvoston direktiivi 90/314/ETY (390L0314); EYVL N:o L 158, 23.6.1990, s. 59

151—2008

Majoituksena ei pidetä kuljetukseen liittyvää majoitusta kulkuvälineessä.

3 §

Muut määritelmät

Matkanjärjestäjällä tarkoitetaan tässä laissa sitä, joka suunnittelee ja toteuttaa valmismatkoja sekä tarjoaa niitä joko itse tai muun elinkeinonharjoittajan välityksellä taikka joka omaan lukuunsa tarjoaa toisen järjestämiä valmismatkoja.

Matkanvälittäjällä tarkoitetaan sitä, joka matkanjärjestäjän lukuun välittää valmismatkoja koskevia sopimuksia.

Matkustajalla tarkoitetaan sitä, joka on tehnyt matkanjärjestäjän tai -välittäjän kanssa valmismatkaa koskevan sopimuksen tai jolla on oikeus osallistua matkalle sellaisen sopimuksen perusteella, jonka muu henkilö tai yhteisö on tehnyt matkanjärjestäjän tai -välittäjän kanssa.

5 §

Matkanvälittäjän vastuu

Matkanvälittäjä vastaa matkustajalle annettavista tiedoista ja sopimuksen täyttämisestä samalla tavoin kuin matkanjärjestäjä. Tällaista vastuuta ei kuitenkaan synny, jos matkanvälittäjä toimii sellaisen matkanjärjestäjän lukuun, jolla on toimipaikka Suomessa, ja jos matkustaja on sopimusta tehtäessä selvillä tästä sekä tämän seikan vaikutuksesta hänen oikeuksiinsa.

6 §

Matkaesite

Jos valmismatkasta laaditaan matkustajien saataville esite, siinä on mainittava esitteen voimassaoloaika, matkanjärjestäjän nimi ja yhteystiedot sekä seuraavat matkaa koskevat tiedot:

1) matkan hinta, hintaan sisältyvät palvelut, mahdolliset erikseen perittävät maksut ja maksuehdot;

2) matkan kohde tai kiertomatkan kohteet ja matkareitti;

3) matkan kesto päivinä tai viikkoina ja kiertomatkoista myös oleskeluajat eri paikkakunnilla;

4) lähdön ja paluun päivämäärät sekä paikat;

5) kulkuväline, kuljetusmuoto, kuten reitti- tai tilauskuljetus, matkustusluokka ja alustavat aikataulut;

6) majoituksen muoto, sijainti, kohdevaltion sääntöjen mukainen luokitus tai muu mukavuustasoa kuvaava selvitys sekä muut pääominaisuudet, kuten saatavilla olevat palvelukset ja huoneen tai huoneiston tyyppi ja varustetaso;

7) yleiset tiedot Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisten tarvitsemista matkustusasiakirjoista ja niiden hankkimiseen yleensä tarvittavasta ajasta sekä matkaa ja oleskelua koskevista terveystieteellisistä;

8) tarve kattaa henkilö- ja esinevahingoista sekä matkan peruuttamisesta koituvat kulut vapaaehtoisella matkavakuutuksella;

9) vaaditaanko matkan toteuttamiseen vähimmäismäärä matkustajia ja milloin matkan mahdollisesta peruuttamisesta vähäisen osanottajamäärän takia viimeistään ilmoitetaan;

10) onko matkanjärjestäjä tai matkanvälittäjä asettanut valmismatkaliikkeistä annetun lain (939/2008) 9 §:ssä tarkoitetun vakuuden, minkä valtion lain mukaan vakuus on asetettu ja kattaako vakuus tarjotun matkan.

6 a §

Sopimusehdot

Matkasopimukseen sovellettavat ehdot on otettava esitteeseen tai pidettävä ne muulla tavoin matkustajan saatavilla kirjallisina tai sähköisesti siten, että matkustaja voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina. Esitteessä on tällöin viitattava sovellettaviin ehtoihin sekä mainittava, mistä ne voi saada tai, jos ehdot on julkaistu matkanjärjestäjän muussa esitteessä, missä ne on julkaistu.

Sopimusehdoissa on mainittava 10, 15 ja 18 §:ssä säädetyt matkustajan oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi on mainittava, milloin matkustajaa sitova sopimus lain tai sopimusehtojen mukaan syntyy.

6 b §

Ennakkotietojen ja ehtojen sitovuus

Esitteessä tai muuten etukäteen kirjallisesti tai sähköisesti ilmoitetut sopimusehdot ja muut tiedot sitovat matkanjärjestäjää. Ehtoja ja muita tietoja saa kuitenkin muuttaa, jos matkanjärjestäjä on nimenomaisesti varannut itselleen oikeuden muutokseen ja ilmoittanut muutoksesta selkeästi matkustajalle ennen sopimuksen päättämistä tai jos muutoksesta on myöhemmin sovittu.

7 §

Tiedot ennen sopimuksen päättämistä

Matkanjärjestäjän on huolehdittava siitä, että matkustaja saa 6 §:ssä tarkoitetut tiedot sekä 6 a §:ssä tarkoitetut sopimusehdot ennen sopimuksen päättämistä. Sopimusehdot ja 6 §:n 10 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava kirjallisina tai 6 a §:n 1 momentissa tarkoitetulla pysyvällä tavalla sähköisesti.

Jos sopimus tehdään vähän ennen matkaa ja sopimusehtojen antaminen kirjallisina tai pysyvällä tavalla sähköisesti olisi tämän takia kohtuuttoman hankalaa, voidaan matkustajalle antaa tiedot ehdoista muulla sopivalla tavalla.

8 §

Muut ennen matkaa annettavat tiedot

Matkanjärjestäjän on hyvissä ajoin ennen matkan alkamista ilmoitettava matkustajalle tiedot kuljetusyhteyksistä aikatauluineen sekä huomautettava matkustajan mahdollisesta velvollisuudesta tarkistaa paluukuljetusta koskevat tiedot matkakohteessa. Lisäksi on annettava muita matkustajalle tarpeellisia tietoja, kuten ohjeita matkan aikana mahdollisesti sattuvan sairauden, onnettomuuden tai muun vastaavan tapahtuman varalta.

Jos matkanjärjestäjällä ei ole matkakohdeessa henkilökuntaa, joka voi avustaa matkustajaa 16 §:ssä säädetyn mukaisesti, matkanjärjestäjän on ilmoitettava matkustajalle matkanjärjestäjän tai -välittäjän paikallisen edustajan nimi ja yhteystiedot tai vastaavat tiedot paikallisista toimipaikoista, joihin mat-

kustaja voi apua tarvitessaan ottaa yhteyttä. Jos tällaisia edustajia tai toimipaikkoja ei ole, matkustajalle on ilmoitettava, miten hän tarvittaessa saa yhteyden matkanjärjestäjään tai välittäjään.

Jos matkalle osallistuu alaikäinen ilman huoltajaa, matkanjärjestäjän on annettava hänen huoltajalleen tiedot, joiden avulla alaikäiseen tai hänestä matkakohteessa vastuussa olevaan saadaan suoraan yhteys.

Matkanjärjestäjän on huomautettava matkustajalle matkaan mahdollisesti liittyvistä erityisistä riskeistä ja tuotava esille myös matkustajan oma vastuu turvallisuudesta, vakuutusten tarpeellisuus sekä se, että ulkomailla henkilöiden turvallisuudesta vastaavat ensisijaisesti kyseisen maan viranomaiset.

15 §

Matkustajan oikeus peruuttaa sopimus

Matkustajalla on oikeus peruuttaa sopimus, jos:

1) hänellä on perusteltua aihetta uskoa, ettei matkaa voida 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun tilanteen takia toteuttaa sovitulla tavalla tai hänen henkeään tai terveyttään vaarantamatta;

2) matkanjärjestäjä on 14 §:n perusteella olennaisesti korottanut matkan hintaa tai tehnyt sopimusehdon perusteella muita olennaisia muutoksia sopimukseen; tai

3) matkustaja on estynyt osallistumasta matkalle häntä kohdanneen odottamattoman ja vakavan tapahtuman takia ja sopimuksen peruuttamiseen on sen vuoksi painava syy.

Matkustajan oikeutta peruuttaa sopimus 1 momentin 3 kohdan perusteella voidaan sopimusehdoissa rajoittaa, jos kustannukset matkan peruuttamisesta jäisivät kokonaan tai pääasiassa matkanjärjestäjän kannettaviksi sen vuoksi, että matkaa ei voi saada myydyksi toiselle matkan yksilöllisyyden, erityisluonteen tai muun merkitykseltään vastaavan syyn takia.

Peruuttamisesta on ilmoitettava matkanjärjestäjälle viivytyksettä ja, jos sopimus peruutetaan 1 momentin 3 kohdan perusteella, esitettävä luotettava selvitys matkalle lähdön estäneestä tapahtumasta. Matkanjärjestäjän on viivytyksettä palautettava matkustajan mak-

susuoritukset. Jos sopimus peruutetaan 1 momentin 3 kohdan perusteella, matkanjärjestäjä saa periä kohtuullisen korvauksen peruuttamisesta aiheutuvista tarpeellisista toimenpiteistä.

Jos matkustaja kuolee ennen matkaa, oikeudenomistajien oikeudesta peruuttaa sopimus on voimassa, mitä 1 momentin 3 kohdassa sekä 2 ja 3 momentissa säädetään.

18 §

Virheilmoitus

Matkustaja ei saa vedota virheeseen, ellei

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

hän ilmoita virheestä matkanjärjestäjälle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän havaitsi virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita. Jos matkakohteessa ei ole matkanjärjestäjän edustajaa, virheilmoitus voidaan tehdä elinkeinonharjoittajalle, jota matkanjärjestäjä on käyttänyt apunaan ja jonka suorituksessa virhe ilmenee.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 939

Laki**valmismatkaliikkeistä**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee valmismatkalain (1079/1994) soveltamisalaan kuuluvien valmismatkojen järjestämistä, tarjontaa ja välittämistä (*valmismatkaliikkeen harjoittaminen*).

Valmismatkaliikkeen harjoittamiseen rinnastetaan tässä laissa lentokuljetusten järjestäminen, tarjoaminen tai välittäminen kuluttajille, jos kuljetuksen järjestää, tarjoaa tai välittää muu kuin lentoliikenteen harjoittaja.

2 §

Oikeus harjoittaa valmismatkaliikettä

Valmismatkaliikettä saa harjoittaa vain sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on tämän lain mukaisesti rekisteröity valmismatkaliikkeen harjoittajaksi.

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *matkanjärjestäjällä* valmismatkaliik-

keen harjoittajaa, joka suunnittelee ja toteuttaa valmismatkoja sekä tarjoaa niitä joko itse tai muun elinkeinonharjoittajan välityksellä taikka joka omaan lukuunsa tarjoaa toisen järjestämiä valmismatkoja;

2) *matkanvälittäjällä* valmismatkaliikkeen harjoittajaa, joka matkanjärjestäjän lukuun välittää valmismatkoja koskevia sopimuksia;

3) *matkustajalla* sitä, joka on tehnyt valmismatkaliikkeen harjoittajan kanssa valmismatkaa koskevan sopimuksen tai jolla on oikeus osallistua matkalle sellaisen sopimuksen perusteella, jonka muu henkilö tai yhteisö on tehnyt valmismatkaliikkeen harjoittajan kanssa.

2 luku

Rekisteröinti ja sen oikeusvaikutukset

4 §

Valmismatkaliikerekisteri

Kuluttajavirasto pitää valmismatkaliikkeen harjoittajista rekisteriä (*valmismatkaliikerekisteri*). Jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin merkityistä seikoista.

Valmismatkaliikerekisteriin merkitään:

1) luonnollisen henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika, toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistetiedot ja yhteystiedot;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistetunnus ja yhteystiedot;

3) toimiiko valmismatkaliikkeen harjoittaja matkanjärjestäjänä, matkanvälittäjänä vai molempina;

4) järjestääkö, tarjoaako ja välittääkö elinkeinonharjoittaja lentokuljetuksia kuluttajille;

5) ulkomainen matkanjärjestäjä, jonka luokan matkanvälittäjä välittää valmismatkoja koskevia sopimuksia;

6) vakuuden antaja ja vastuumäärä;

7) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä;

8) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 15 §:ssä tarkoitettu kielto harjoittaa valmismatkaliikettä ilman rekisteröintiä tai kielto harjoittaa ilman vakuutta taikka jatkaa ilman hyväksyttävää vakuutta sellaista toimintaa, johon vaaditaan vakuus. Tällainen tieto on poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua sen vuoden päätyttyä, jona kielto on annettu.

5 §

Rekisteri-ilmoitus ja muutoksista ilmoittaminen

Sen, joka aikoo harjoittaa valmismatkaliikettä, on tehtävä siitä Kuluttajavirastolle kirjallinen ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten. Ilmoituksen voi tehdä myös sähköisesti.

Rekisteri-ilmoituksessa on mainittava 4 §:n 2 momentin 1—6 kohdassa tarkoitettut tiedot. Ilmoitukseen on liitettävä ote kaupparekisteristä tai muusta vastaavasta julkisesta rekisteristä, selvitys rekisteröinnistä perittävän maksun suorittamisesta sekä riittävän perusteellinen kuvaus toiminnasta 9 §:ssä tarkoitettun vakuuden arvioimiseksi.

Rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Kuluttajavirastolle. Ilmoituksen voi tehdä myös sähköisesti. Jos muutosilmoitus koskee valmismatkaliiketoiminnan lopettamista, ilmoitukseen on liitettävä selvitys korvausvaatimuksista ja maksuvelvoitteista, jotka voivat tulla suoritettaviksi vakuudesta.

6 §

Rekisteröinnin edellytykset

Kuluttajaviraston on rekisteröitävä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksen tekijä valmismatkaliikkeen harjoittajaksi, jos:

1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) ilmoituksen tekijä, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen, ei ole konkursissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu; ja

3) ilmoituksen tekijä on täyttänyt tämän lain mukaisen velvollisuuden asettaa vakuus.

7 §

Rekisteröinnin oikeusvaikutukset

Rekisteröinti antaa oikeuden harjoittaa valmismatkaliikettä matkanjärjestäjänä, matkanvälittäjänä tai molempina sen mukaan kuin rekisteröinnistä päätettäessä määrätään.

Vain rekisteröity valmismatkaliikkeen harjoittaja saa käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä matkatoimisto tai valmismatkaliike.

8 §

Rekisteristä poistaminen

Kuluttajaviraston on poistettava valmismatkaliikkeen harjoittaja rekisteristä, jos rekisteröity ei enää täytä 6 §:ssä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä tai on lopettanut toimintansa. Valmismatkaliikkeen harjoittajalle on ennen rekisteristä poistamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

3 luku

Vakuus

9 §

Vakuuden asettaminen

Matkanjärjestäjän on asetettava maksukyvyttömyytensä varalta Kuluttajavirastolle sen hyväksymä vakuus, joka turvaa:

1) matkustajien paluukuljetuksen, jos sopimukseen on sisällytetty kuljetus;

2) matkan peruuntuessa ennen matkan alkamista suoritetun maksun tai matkan keskeytyessä keskeytynyttä matkan osaa vastaavan hinnan korvaamisen kuluttajalle; sekä

3) matkustajien majoituksen matkakohdeissa paluukuljetukseen asti, jos sopimukseen on sisällytetty majoitus.

Velvollisuus asettaa vakuus on myös matkanvälittäjällä, jos hän toimii sellaisen ulkomaisen matkanjärjestäjän lukuun, joka ei ole itse asettanut matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista annetun neuvoston direktiivin 90/314/ETY 7 artiklan mukaista vakuutta tai jonka kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Matkanvälittäjän on tällöin asetettava tämän lain mukainen vakuus sekä oman että päämiehensä maksukyvyttömyyden varalta.

10 §

Vakuudenasettamisvelvollisuudesta vapauttaminen

Kuluttajavirasto voi vapauttaa valmismatkaliikkeen harjoittajan vakuudenasettamisvelvollisuudesta kokonaan tai osittain, jos:

1) valmismatkoista ja niihin liittyvistä palveluista ei peritä kuluttajilta maksuja ennen matkan alkamista; tai

2) valmismatkaan ei sisälly kuljetusta eikä valmismatkaliikkeen harjoittajan maksukyvyttömyystilanteessa ole riskiä matkan keskeyttämisestä.

Kuluttajaviraston on peruutettava vapaus, jos sille ei enää ole perustetta.

11 §

Vakuuden hyväksyttävyys

Vakuudeksi hyväksytään takaus, muu vakuus tai vakuutus:

1) jonka antajalla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa;

2) jonka mukaisen vastuumäärän arvioidaan riittävän 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin suorituksiin;

3) joka päättyy aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Kuluttajavirasto on

saanut vakuudenantajalta kirjallisen ilmoituksen vakuuden päättymisestä; ja

4) jonka käsittävän maksuvelvoitteen täyttämistä Kuluttajavirasto voi vaatia heti, kun valmismatkaliikkeen harjoittaja on asetettu konkurssiin tai kun Kuluttajavirasto on muutoin todennut valmismatkaliikkeen harjoittajan maksukyvyttömäksi.

12 §

Vakuuden käyttäminen

Jos vakuus ei riitä kaikkiin 9 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin suorituksiin, saatavat maksetaan 9 §:n 1 momentin mukaisessa järjestyksessä.

Vakuuden käyttämisestä päättää Kuluttajavirasto. Virasto asettaa määräpäivän, johon mennessä matkustajan on esitettävä vaatimus vakuuden käyttämisestä matkustajan saatavan suorittamiseen.

13 §

Velvollisuus ilmoittaa vakuuteen vaikuttavista muutoksista

Valmismatkaliikkeen harjoittajan on viipymättä ilmoitettava Kuluttajavirastolle sellaisesta toimintansa laadusta tai laajuudesta koskevasta muutoksesta, joka voi vaikuttaa velvollisuuteen asettaa vakuus tai vakuuden hyväksyttävyyteen.

4 luku

Valvonta ja pakkokeinot

14 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat Kuluttajavirasto sekä sen ohjeiden mukaan lääninhallitukset ja poliisiviranomaiset.

Valmismatkaliikkeen harjoittajan on vaudittaessa annettava valvontaviranomaiselle kaikki valvontaa varten tarvittavat asiakirjat, tiedot ja muut selvitykset.

15 §

Pakkokeinot

Jos joku harjoittaa valmismatkaliikettä ilman, että hänet on rekisteröity valmismatkaliikkeen harjoittajaksi, tai jos valmismatkaliikkeen harjoittaja asettamatta vakuutta harjoittaa toimintaa, johon vaaditaan vakuus, Kuluttajavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tällaista toimintaa.

Jos valmismatkaliikkeen harjoittajan asettamaa vakuutta ei enää voida hyväksyä, Kuluttajavirasto voi kehottaa asianomaista määräjässä asettamaan uuden vakuuden. Jos vakuutta ei määräjässä aseteta, Kuluttajavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta sellaista toimintaa, johon vaaditaan vakuus.

Jos valmismatkaliikkeen harjoittaja laiminlyö 13 §:ssä, 14 §:n 2 momentissa tai 19 §:ssä säädetyn velvollisuuden, Kuluttajavirasto voi kehottaa asianomaista määräjässä täyttämään velvollisuutensa.

Kuluttajavirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.

16 §

Pakkokeinot eräissä rajat ylittävissä tapauksissa

Kuluttajavirasto voi ryhtyä 15 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitettun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista annetun neuvoston direktiivin 90/314/ETY 7 artiklan säännöksiä sellaisina kuin ne on pantu kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa.

17 §

Kieltokanteen vireillepano ulkomailla

Kuluttajaviraston oikeudesta panna vireille kieltokanne toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säädetään rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa.

18 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Valvontaviranomaisella on liike- tai ammattisalaisuuden tai elinkeinonharjoittajan taloudellisten etujen suojaamiseksi säädettyjen salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa elinkeinonharjoittajaa koskevia tietoja muulle viranomaiselle valvontatehtävää varten sekä syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi tai syytteen pane- miseksi.

5 luku

Erinäiset säännökset

19 §

Tilintarkastaja ja kirjanpito

Valmismatkaliikkeen harjoittajalla, jonka on asetettava tämän lain mukainen vakuus tai joka toimii ulkomaisen matkanjärjestäjän lukuun, on oltava Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, vaikka kyseinen valmismatkaliikkeen harjoittaja ei olisi tilintarkastuslain (459/2007) nojalla tilintarkastusvelvollinen.

Kuluttajavirastolle toimitettaviin selvityksiin on vaadittaessa liitettävä 1 momentissa tarkoitettun tilintarkastajan lausunto.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valmismatkaliikkeen harjoittajan on järjestettävä kirjanpitonsa sellaiseksi, että kaikki valmismatkoista ja niihin liittyvistä palveluista ennen matkan alkamista suoritettut maksut käyvät ajantasaisesti ilmi kirjanpidosta. Muilta osin kirjanpidosta säädetään kirjanpitolaissa (1336/1997).

20 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus valmismatkaliikerikkomuksesta ja valmismatkaliikerikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 30 luvun 3 a §:ssä.

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltä tai kehoitusta, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta.

21 §

Muutoksenhaku

Kuluttajaviraston 8 ja 10—12 §:n nojalla antamaa päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

22 §

Neuvottelukunta

Kuluttajaviraston yhteydessä on valmismatka-asiain neuvottelukunta, jonka asettaa työ- ja elinkeinoministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata valmismatkaliiketoiminnan kehitystä ja valmismatkalainsäädännön soveltamista ja valvontaa, antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita lainsäädännön ja valvonnan kehittämiseksi.

Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtaja sekä vähintään viisi muuta jäsentä, joista yksi on varapuheenjohtaja. Varapuheenjohtajalla ja muilla jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnan jäsenten tulee olla valmismatka-asioihin hyvin perehtyneitä.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kolme muuta jäsentä.

6 luku

Voimaantulo

23 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Tällä lailla kumotaan valmismatkaliikkeistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annettu laki (1080/1994) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Elinkeinonharjoittaja, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa ja joka tekee 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettun rekisteri-ilmoituksen kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, saa jatkaa toimintaansa siihen saakka, kunnes päätös rekisteriin merkitsemisestä on tehty.

Tämän lain 19 §:n 1 momentin estämättä kumottavan lain 16 §:n 1 momentin säännöksiä tilintarkastajasta sovelletaan tilikausina, jotka päättyvät viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010.

Elinkeinoministeri *Mauri Pekkarinen*

N:o 940

Laki

rikoslain 30 luvun muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 30 lukuun, sellaisena kuin se on siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, uusi 3 a § seuraavasti:

30 luku

Elinkeinorikoksista

3 a §

Valmismatkaliikerikkomus ja valmismatkaliikerikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) ilman, että hänet on valmismatkaliikkeistä annetun lain (939/2008) 6 §:n mukaisesti rekisteröity valmismatkaliikkeen harjoittajaksi, harjoittaa sellaista valmismatkaliikettä, johon ei vaadita vakuutta, tai käyttää nimitystä matkatoimisto tai valmismatkaliike tai

2) vakuutta asettamatta harjoittaa sellaista valmismatkaliikettä, johon valmismatkaliikkeistä annetun lain 9 §:n mukaan vaaditaan

vakuus, tai antaa Kuluttajavirastolle väärän tiedon vakuuden tarpeeseen tai sen hyväksyttävyyteen vaikuttavasta seikasta tai jättää ilmoittamatta sellaisen seikan ja siten heikentää matkustajan taloudellista turvaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *valmismatkaliikerikkomuksesta* sakkoon.

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä on sillä tavoiteltu taloudellinen hyöty ja muut seikat huomioon ottaen myös kokonaisuutena arvostellen pidettävä törkeänä, tekijä on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *valmismatkaliikerikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Elinkeinoministeri *Mauri Pekkarinen*

N:o 941

**Sisäasiainministeriön asetus
häätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista**

Annettu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2008

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 21 päivänä helmikuuta 1992 annetun valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21 päivänä toukokuuta 1999 annetun lain (621/1999) 34 §:n nojalla, sellaisina kuin ne ovat, valtion maksuperustelain 8 § laissa 348/1994 ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 § laissa 495/2005:

1 §

Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista häätäkeskuslaitos perii omakustannusarvon mukaiseksi määräämänsä maksun, ovat automaattisen paloilmoinninlaitteiston liittymän kytkeminen häätäkeskukseen ja laitteiston liittymän määrääjain suoritettava toimintavalmiuden testaaminen. Kytkentämaksu on 50 euroa liittymältä ja testausmaksu 25 euroa kuukaudessa.

2 §

Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavat suoritteet

Valtion maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettuja suoritteita, jotka häätäkeskuslaitos hinnoittelee liiketaloudellisin perustein, ovat automaattisen kiinteistövalvontajärjestelmän

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2008

Sisäasiainministeri *Anne Holmlund*

hälytysten vastaanottaminen ja välittäminen sekä hälytysten vastaanottamiseen tarvittavien laitteiden ja ohjelmistojen toimintavalmiuden ylläpitäminen.

3 §

Muut maksulliset suoritteet

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedon esille hakemisesta sekä saman lain 34 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävistä maksuista päättää häätäkeskuslaitos ottaen huomioon, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:ssä säädetään.

4 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009 ja on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala

N:o 942

Sisäasiainministeriön asetus**Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2008

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 21 päivänä helmikuuta 1992 annetun valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21 päivänä toukokuuta 1999 annetun lain (621/1999) 34 §:n nojalla, sellaisina kuin ne ovat, valtion maksuperustelain 8 § laissa 348/1994 ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 § laissa 495/2005:

1 §

Muiden viranomaisten kanssa samanlaatuiset suoritteet

Valtion maksuperustelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista Maahanmuuttovirasto perii liitteenä olevan maksutaulukon mukaisen kiinteän käsittelymaksun, ovat suoritteet, jotka koskevat:

- 1) paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä ensimmäistä oleskelulupaa;
- 2) paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä uutta määräaikaista oleskelulupaa (jatkolupa);
- 3) paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä pysyvää oleskelulupaa;
- 4) paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä oleskeluoikeuden rekisteröintiä tai oleskelukorttia;
- 5) oleskeluluvan siirtämistä toiseen matkustusasiakirjaan;

- 6) muukalaispassia tai pakolaisen matkustusasiakirjaa; sekä
- 7) viisumia.

2 §

Omakustannusarvoa alemmat julkisoikeudelliset suoritteet

Valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista Maahanmuuttovirasto perii sosiaalisista ja humanitaarisista taikka kansainvälisistä sopimuksista johtuvista syistä liitteenä olevan maksutaulukon mukaisen omakustannusarvoa alemman kiinteän käsittelymaksun, ovat suoritteet, jotka koskevat:

- 1) hakemusta Suomen kansalaisuuden saamiseksi tai siitä vapautumiseksi;
- 2) kansalaisuusilmoitusta;
- 3) vastausta kansalaisuusaseman määrittämistä koskevaan tiedusteluun;
- 4) muuta kuin 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ensimmäistä oleskelulupaa;

5) kadotetun tilalle annettavaa uutta muukalaispassia tai pakolaisen matkustusasiakirjaa;

6) hakemusta oleskeluluvan peruuttamatta jättämisestä;

7) hakemusta maahantulokiellon peruuttamiseksi; sekä

8) pyynnöstä annettavaa todistusta.

3 §

Maksuttomat julkisoikeudelliset suoritteet

Maksua ei peritä:

1) määräaikaisesta oleskeluluvasta ulkomaalaiselta, joka otetaan Suomeen pakolaiskiintiössä;

2) kansainvälistä suojelua koskevasta hakemuksesta;

3) kansainvälistä suojelua saaneen ulkomaalaisen ulkomaalaislaissa tarkoitettulta perheenjäseneltä, jolle haetaan oleskelulupaa perhesiteen perusteella ennen kuin perheenkokoajalle on myönnetty pysyvä oleskelulupa;

4) ulkomaalaiselta, jolle myönnetään oleskelulupa sillä perusteella, että hän on ihmiskaupan uhri.

Maksua ei peritä edellä 2 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitetuista kansalaisuutta koskevista hakemuksista tai ilmoituksista lapsesta, joka on mukana vanhempansa hakemuksessa. Maksua kansalaisuusilmoituksesta ei peritä myöskään hakijalta, joka osoittaa osallistuneensa palvelukseen kutsuttuna, määrätynä tai vapaaehtoisena Suomen armeijassa vuosina 1939-1945 käytyihin Suomen sotiin eikä hakijalta, joka osoittaa olleensa sotalapsena Ruotsissa, Tanskassa tai Norjassa toisen maailmansodan johdosta.

Maksua viisumista tai oleskeluluvasta ei peritä, jos valtioiden kahdenkeskisissä tai muissa kansainvälisissä sopimuksissa on niin sovittu.

4 §

Muut maksulliset suoritteet

Valtion maksuperustelain 7 §:ssä tarkoitettuja suoritteita, joista Maahanmuuttovirasto perii liiketaloudellisin perustein määrättävät maksut, ovat seuraavat suoritteet:

1) selvitykset ja tutkimukset;

2) henkilöstön käyttö virka-aikana viraston ulkopuolisessa koulutus-, suunnittelu- ja muissa asiantuntijatehtävissä lukuun ottamatta tapauksia, jolloin tehtävien hoito tukee viraston maksutonta toimintaa;

3) kirjasto- ja tietopalvelut;

4) julkaisu- ja kustannuspalvelut;

5) ilmoitukset ja tiedotteet viraston julkaisuissa;

6) sähköiset tietotuotteet ja palvelut;

7) viraston hallinnassa olevien toimitilojen ja laitteiden käyttö sekä virasto- ja toimistopalvelut ulkopuolisille;

8) valokopiot ja muut jäljennökset; sekä

9) toimeksiantoon perustuva asiakirjojen lähettäminen ja postitus, mikäli nämä eivät sisälly aineistosta perittävään hintaan.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:n 2 momentissa tarkoitettua tiedon esille hakemisesta sekä saman lain 34 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kopioiden ja tulosteiden antamisesta perittävistä maksuista päättää Maahanmuuttovirasto ottaen huomioon, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 34 §:ssä säädetään.

5 §

Maksun periminen ja palauttaminen

Maksu hakemuksen käsittelystä peritään hakemusta jätettäessä etukäteen. Maksun perimisestä tehdään merkintä ulkomaalaisrekisteriin. Rekisteriin tehdään merkintä myös, jos maksua ei peritä.

Maksua ei palauteta, jos hakemus peruutetaan sen jälkeen, kun sen käsittelyä koskevat toimenpiteet on aloitettu.

Maksu palautetaan, jos hakemus on jätetty aiheetta viranomaisista johtuvista syistä.

Maksu palautetaan hakijan ilmoittamalle pankkitilille.

6 §

Maahanmuuttoviraston toimivalta

Maahanmuuttovirastolla on toimivalta tuottamiensa suoritteiden maksuja ja hinnoittelua koskevissa asioissa lukuun ottamatta liitteenä olevassa maksutaulukossa mainittuja maksuja.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tam-

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2008

mikuuta 2009 ja on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Maahanmuutto- ja eurooppaministeri *Astrid Thors*

Lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola

MAAHANMUUTTOVIRASTON MAKSULLISET JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET

Suorite	Maksu	Peruste
---------	-------	---------

MUIDEN VIRANOMAISTEN KANSSA SAMANLAATUISET SUORITTEET

Asia, joka koskee

- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä ensimmäistä oleskelulupaa	120 €	1 §/1
- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä uutta määräaikaista oleskelulupaa (jatkolupa)	120 €	1 §/2
- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä uutta määräaikaista oleskelulupaa (jatkolupa), hakija opiskelija tai alaikäinen	55 €	1 §/2
- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä oleskelulupaa työnhakua varten	55 €	1 §/2
- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä pysyvää oleskelulupaa	120 €	1 §/3
- paikallispoliisilta Maahanmuuttoviraston ratkaistavaksi siirrettyä oleskeluoikeuden rekisteröintiä tai oleskelukorttia	40 €	1 §/4
- oleskeluluvan siirtämistä toiseen matkustusasiakirjaan	25 €	1 §/5
- muukalaispassin ja pakolaisen matkustusasiakirjan myöntämistä	46 €	1 §/6
- muukalaispassia tai pakolaisen matkustusasiakirjaa (hylkäävä päätös)	40 €	1 §/6
- viisumia	60 €	1 §/7
- viisumia, alennettu maksu	35 €	1 §/7

OMAKUSTANNUSARVOA ALEMMAT SUORITTEET

Asia, joka koskee

- hakemusta Suomen kansalaisuuden saamiseksi tai siitä vapautumisesta	400 €	2 §/1
- kansalaisuusilmoitusta	240 €	2 §/2
- kansalaisuusilmoitusta, hakija alaikäinen	100 €	2 §/2
- kansalaisuusaseman määrittämistä koskevaa tiedustelua	34 €	2 §/3
- ensimmäistä oleskelulupaa	200 €	2 §/4

N:o 942

- ensimmäistä oleskelulupaa opiskelua varten (UlkL 46 §)	100 €	2 §/4
- ensimmäistä oleskelulupaa, hakija alaikäinen	55 €	2 §/4
- kadotetun tilalle annettavaa uutta muukalaispassia tai pakolaisen matkustusasiakirjaa	106 €	2 §/5
- hakemusta oleskeluluvan peruuttamatta jättämisestä (UlkL 58 § 2 mom.)	100 €	2 §/6
- hakemusta maahantulokiellon peruuttamiseksi	100 €	2 §/7
- pyynnöstä annettavaa todistusta	20 €	2 §/8

MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Maahanmuuttovirastolta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä. Oikaisuvaatimuksen ratkaisijan päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja saa tiedon oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä (valtion maksuperustelaki 11 b §).

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 938—942, 2 arkkia
